

شماره: ۹۷/۱۴۹۶۶۴

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۵/۰۴

پست: دارد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سبقت مالی

مدیریت کل اعتبارات

"حمایت از کالای ایرانی"

کلیه مدیران عامل محترم بانک های دولتی، غیردولتی، موسسات اعتباری غیر بانکی و شرکت دولتی پست بانک

باسلام؛

احتراماً، ضمن تشکر از اقدامات بعمل آمده در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ در راستای تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط که از ابتدای سال ۱۳۹۵ متعاقب تاکیدات مقام معظم رهبری - مدظله العالی - در دستور کار نظام بانکی قرار گرفت، به استحضار می‌رساند پیرو ابلاغ دستورالعمل تامین مالی بنگاههای کوچک و متوسط در دو سال گذشته و اتخاذ رویکرد مساعدت مقرراتی، زمینه مناسب‌تری به منظور تأمین مالی واحدهای یاد شده فراهم شد. براساس اطلاعات دریافتی از سامانه ثبت‌نام واحدهای تولیدی، آمار عملکرد اجرای این طرح طی سالهای ۱۳۹۶-۱۳۹۵، حاکی از تامین مالی تعداد ۵۲,۴ هزار بنگاه کوچک و متوسط با تخصیص مبلغی معادل ۳۶۲,۹ هزار میلیارد ریال توسط شبکه بانکی است که به بنگاههای اقتصادی اختصاص داشته است. عملکرد مزبور نشان از همراهی و اهتمام نظام بانکی در اجرای تاکیدات معظم له و سیاست‌های دولت برای حمایت هرچه بیشتر از واحدهای تولیدی کوچک و متوسط دارد تا به این ترتیب امکان هدایت بهینه و صحیح منابع مالی موجود در راستای بهبود وضعیت اشتغال و رشد اقتصادی در کشور فراهم شود.

در سال جاری نیز جهت هموارسازی مسیر تولید ملی و حمایت از بنگاههای اقتصادی در راستای تحقق شعار حمایت از کالای ایرانی، هدایت نقدینگی جامعه به سمت بخش‌های مولد و تامین مالی تولیدکنندگان داخلی مقرر گردید تأمین سرمایه در گردش بنگاههای اقتصادی، تأمین تسهیلات مورد نیاز طرح‌های نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی حداقل ۶۰ درصد، تامین مالی طرح‌های بازسازی و نوسازی و تامین مالی اصناف در اولویت شبکه بانکی کشور قرار گیرد که پیش‌بینی گردیده اهداف معنونه با تخصیص حدود ۳۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات در سال جاری تحقق خواهد یافت.

تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸، تلفن: ۲۹۹۵۱

کد پستی: ۳۳۱۱۱-۱۵۴۹۶، فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴، سایت اینترنتی: www.cbi.ir

لازم به ذکر است تامین مالی واحدهای صنفی همانند دو سال گذشته‌ی اجرای طرح در چارچوب ضوابط و مقررات جاری در اولویت تامین مالی قرار داشته لیکن شامل استثنائات در نظر گرفته شده در تصویب نامه شماره ۱۸۵۴۹/ت/۵۳۰۹۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۹ هیئت محترم وزیران نمی‌باشند.

باتوجه به جمیع موارد به پیوست «دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط در سال ۱۳۹۷» ایفاد می‌گردد. در دستورالعمل جدید سعی بر آن بوده که با بهره‌گیری از نتایج طرح مذکور در دو سال گذشته، نظرداشت شرایط و اقتضائات فعلی نظام بانکی کشور و به منظور استفاده بهینه از منابع محدود نظام بانکی، نواقص اجرایی طرح رونق تولید در سال‌های گذشته با اخذ نظر از شبکه بانکی کشور اصلاح گردد. بر این اساس عمده تغییرات صورت گرفته در دستورالعمل سال جاری بدین شرح می‌باشد:

۱. تبصره ۱ ماده ۳ - مبلغ بدهی‌های غیرجاری بنگاه‌های کوچک و متوسط نباید بیش از تسهیلات/تعهدات درخواستی و سقف چک‌های) برگشتی بنگاه‌های موردنظر نباید از ۲۵ درصد تسهیلات/تعهدات درخواستی بیشتر باشد. درخصوص مبالغ بدهی‌های غیرجاری بیشتر از تسهیلات/تعهدات) حداکثر تا سقف ۱۵۰ درصد تسهیلات/تعهدات) و همچنین چک‌های برگشتی بیش از ۲۵ درصد تسهیلات/تعهدات) حداکثر تا سقف ۵۰ درصد تسهیلات/تعهدات) تصمیم‌گیری در اختیار ستاد مرکزی بانک‌های عامل در استان تهران می‌باشد. شایان ذکر است این شرایط صرفاً مربوط به متقاضیانی است که تاکنون از تسهیلات طرح رونق تولید استفاده ننموده‌اند.
۲. ماده ۱۳ - چنانچه متقاضی از طریق یکی از کارگروه‌های دولت (ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و یا کارگروه اشتغال استان) موفق به اخذ تسهیلات در سالجاری گردد، بانک عامل مکلف است نسبت به بررسی موضوع از طریق استعلام از سامانه‌های اطلاعاتی مرتبط و عدم پرداخت تسهیلات جدید (از طریق معرفی از سایر کارگروه‌ها) به متقاضی اقدام نماید.
۳. ماده ۱۴ - اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای شرکتهای مشمول ماده (۱۴۱) قانون تجارت (به موجب بخشنامه شماره ۹۵/۳۷۴۲۵۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ بانک مرکزی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

ج.ا.ا) با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و اخذ وثیقه خارج از طرح متعلق به شخص ثالث امکانپذیر می‌باشد.

شایان ذکر است به منظور مساعدت با تسهیلات گیرندگان، درخصوص برخی از معدود واحدهای تولیدی که دوره بازگشت سرمایه در گردش آنها بیش از یک سال می‌باشد، بانکها اختیار دارند بنا به تشخیص مدیر عامل و یا اعضای هیأت مدیره، مدت بازپرداخت تسهیلات را از ابتدای تصویب تسهیلات و انعقاد قرارداد با مشتری از یک سال به دو سال افزایش دهند و در پایان سال اول چنانچه بنگاه اقتصادی قادر به بازپرداخت تسهیلات خود نبود، تسهیلات با حفظ منافع بانک، حداکثر تا یکسال دیگر راساً تمدید گردد.

نکته دیگر اینکه بانکها و مؤسسات اعتباری باید ضمن در نظر گرفتن اصول کلی اعطای تسهیلات و اعتبارسنجی متقاضی و اخذ تأمین کافی، نسبت به اعطای تسهیلات اقدام نمایند و نظارت بر مصرف تسهیلات را نیز در دستور کار خود قرار دهند.

در خاتمه ضمن ایفاد یک نسخه از دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط در سال ۱۳۹۷ خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع به کلیه واحدهای ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت بعمل آید. همچنین ترتیبی اتخاذ شود تا نسخه‌ای از ابلاغیه آن بانک، به این مدیریت کل ارسال گردد. ۳۸۰۲۱۳۸/د.

مدیریت کل اعتبارات

اداره اعتبارات

سیدعلی اصغر میرمحمدصادقی شهرزاد دانشمندی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

اداره اعتبارات

دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط

سال ۱۳۹۷

ماده ۱ - در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معانی مشروح بکار می روند:

- ۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
 - ۱-۲- **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده است.
 - ۱-۳- **کارگروه ملی:** کارگروه ملی تسهیل و رفع موانع تولید موضوع بند یک مصوبه هفدهمین جلسه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی مورخ ۱۳۹۵/۱/۹.
 - ۱-۴- **کارگروه استانی:** کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویبنامه شماره ۱۸۱۵۱/ت/۵۰۷۲۰-ه مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ هیئت محترم وزیران
 - ۱-۵- **بنگاه کوچک:** بنگاه‌های اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته کمتر از ۵۰ نفر باشد.
 - ۱-۶- **بنگاه متوسط:** بنگاه‌های اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته بین ۵۰ تا ۱۰۰ نفر باشد.
- ماده ۲ -** اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات به بنگاه‌های کوچک و متوسط حائز شرایط زیر توسط مؤسسات اعتباری در اولویت قرار گیرد:
- بنگاه‌های معرفی شده از سوی کارگروه‌های استانی (مشروط به احراز توجیه فنی، مالی و اقتصادی مناسب فعالیت توسط بانک عامل)
 - بنگاه‌های تولیدی که محصولات آنها از بازار فروش قابل قبول برخوردار باشد و منجر به انباشته شدن محصولات در انبار نشود.
 - بنگاه‌های تولیدی متوقف و یا در حال فعالیت کمتر از ظرفیت اسمی. (مشروط به اینکه علت تعطیلی بنگاه صرفاً ناشی از کمبود نقدینگی بوده باشد).
 - بنگاه‌هایی که در سال‌های گذشته فعالیتی نداشته و فاقد فروش بوده‌اند و اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به تشخیص مؤسسه اعتباری موجب فعالیت مجدد بنگاه شود. (در صورتیکه متقاضیان دارای طرح توجیهی مناسبی باشند و فعالیت مجدد آنها بتواند به فروش و سودآوری منتهی شود)
 - بنگاه‌هایی که تسهیلات دریافتی قبلی را در محل موضوع قرارداد تسهیلات اعطایی مصرف نموده‌اند.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

- بنگاه‌هایی که به دلیل عدم وصول مطالبات خود از دستگاه‌های اجرایی دولتی، شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت، نتوانسته‌اند تعهدات خود را در قبال شبکه بانکی کشور و سایر اشخاص ایفا نمایند.

- بنگاه‌هایی که از میزان اشتغال پایدار و توجیه‌پذیری بیشتری برخوردار باشند.

ماده ۳- به موجب مصوبه شماره ۱۸۵۴۹/ت/۵۳۰۹۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیأت محترم وزیران (شرکت‌ها و واحدهای کوچک و متوسط تولیدی صنعتی، کشاورزی و خدماتی) از شرایط نداشتن بدهی غیرجاری، چک برگشتی، رعایت نسبت مالکانه و مفاد «آئین نامه رعایت شاخص‌های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی و حقوقی توسط بانک‌های دولتی» به منظور بهره‌مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می‌باشند.

تبصره ۱: مبلغ بدهی‌های غیرجاری بنگاه‌های کوچک و متوسط نباید بیش از تسهیلات/تعهدات درخواستی و سقف چک(های) برگشتی بنگاه‌های موردنظر نباید از ۲۵ درصد تسهیلات/تعهدات درخواستی بیشتر باشد. در خصوص مبالغ بدهی‌های غیرجاری بیشتر از تسهیلات/تعهدات (حداکثر تا سقف ۱۵۰ درصد تسهیلات/تعهدات) و همچنین چک‌های برگشتی بیش از ۲۵ درصد تسهیلات/تعهدات (حداکثر تا سقف ۵۰ درصد تسهیلات/تعهدات) تصمیم‌گیری در اختیار ستاد مرکزی بانک‌های عامل در استان تهران می‌باشد. شایان ذکر است این شرایط صرفاً مربوط به متقاضیانی است که تاکنون از تسهیلات طرح رونق تولید استفاده ننموده‌اند.

تبصره ۲: به منظور تسهیل تداوم فعالیت مدیران اشخاص حقوقی، مفاد بخشنامه شماره ۹۴/۳۳۴۵۱۹ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۵ این بانک در ارتباط با رفع محدودیت ایجاد شده برای مدیران بابت چک‌های برگشتی اشخاص حقوقی رعایت گردد.

تبصره ۳: جایگزین نمودن تسهیلات اعطایی در این طرح توسط بانک‌های عامل بابت تسویه بدهی‌های غیرجاری و یا تامین وجه چک‌های برگشتی مغایر با اهداف حمایتی طرح رونق تولید بوده و ممنوع می‌باشد.

تبصره ۴: متقاضیانی که با استفاده از مزایای ماده (۳) در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ موفق به اخذ تسهیلات شده اند، لیکن بر اساس برنامه زمانبندی ارائه شده به بانک عامل، بدهی غیرجاری و یا چک‌های برگشتی خود را تعیین تکلیف ننموده‌اند، مجاز به اخذ تسهیلات جدید نمی‌باشند.

تبصره ۵: متقاضیان که با استفاده از مزایای در نظر گرفته شده در ماده (۳)، درخواست اخذ تسهیلات و تعهدات را دارند باید برنامه زمانبندی (مورد تایید بانک عامل) جهت تعیین تکلیف چک‌های برگشتی و بدهی‌های غیرجاری خود را همزمان با اخذ تسهیلات و تعهدات به بانک عامل ارائه دهند.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حفظ منافع سپرده‌گذاران و تخصیص بهینه منابع، نسبت به بررسی توجیه فنی، مالی و اقتصادی درخواست متقاضیان اقدام نماید و در صورت کسب اطمینان از توجیه‌پذیری طرح و پس از احراز اعتبارسنجی متقاضیان، نسبت به اعطای تسهیلات تصمیم‌گیری گردد.

ماده ۵- در صورت عدم موافقت مؤسسه اعتباری با اعطای تسهیلات به بنگاه‌های معرفی شده از سوی کارگروه مربوط، لازم است دلایل مخالفت با عدم اعطای تسهیلات به کارگروه منعکس گردد.

ماده ۶- در صورت بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات سرمایه در گردش اعطایی به متقاضیان در سررسیدهای مقرر، بانک عامل می‌تواند حداکثر به میزان تسهیلات تسویه شده، مجدداً نسبت به اعطای تسهیلات سرمایه در گردش اقدام نماید.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری موظف است طبق ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه‌های کوچک و متوسط تولیدی، نسبت به آزادسازی وثایق مازاد و یا تبدیل وثایق، متناسب با میزان باقیمانده تسهیلات اقدام کند. در انتخاب وثیقه باقیمانده نظر بانک عامل ملاک عمل است.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری می‌تواند پس از بررسی‌های کارشناسی، نسبت به پذیرش ضمانت‌نامه‌های صادره از سوی صندوق‌های ضمانت (که به موجب قانون تشکیل شده و دارای تفاهمنامه با بانک‌های عامل جهت تضمین تسهیلات و تعهدات می‌باشند) بعنوان وثیقه اقدام نماید.

تبصره ۱: بر اساس تبصره ۲ ماده ۶ آیین نامه فصل سوم قانون عملیات بانکداری بدون ربا (تصویب نامه شماره ۸۸۶۲۰ هیئت محترم وزیران)، کلیه بانکها موظفند قراردادهای مربوط به تخصیص زمین توسط شرکت شهرک‌های صنعتی ایران و همچنین شرکت‌های تابعه برای اجرای طرحهای صنایع روستایی و پروژه‌های دامداری و آبریزان و زراعت که حسب مورد موافقت اصولی آنها توسط وزارت جهاد کشاورزی صادر شده است را در قبال وثیقه تسهیلات اعطایی بپذیرند.

ماده ۹- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل (هم برای متقاضیان معرفی شده از سوی کارگروه و هم برای متقاضیانی که مستقیماً به بانک‌های عامل مراجعه می‌نمایند)، نرخ مصوب شورای پول و اعتبار می‌باشد.

ماده ۱۰- سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آیین‌نامه‌های تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط می‌باشد.

ماده ۱۱- موسسه اعتباری باید حداکثر ظرف یکماه پس از تکمیل مدارک در هر مورد، مراتب را بررسی و نتیجه را اعلام نماید.

ماده ۱۲- در صورت عدم مراجعه متقاضیان معرفی شده از طرف کارگروه ظرف ۱۵ روز کاری از تاریخ معرفی، به بانک‌های عامل به منظور ارایه تقاضا و مدارک مثبت، بانک‌های عامل درخواست متقاضیان را به کارگروه مربوط عودت و مراتب را در سامانه اطلاعاتی وزارت صنعت، معدن و تجارت ثبت نمایند.

ماده ۱۳- چنانچه متقاضی از طریق یکی از کارگروه‌های دولت (ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و یا کارگروه اشتغال استان) موفق به اخذ تسهیلات در سالجاری گردد، بانک عامل مکلف است نسبت به بررسی موضوع از طریق استعلام از سامانه‌های اطلاعاتی مرتبط و عدم پرداخت تسهیلات جدید (از طریق معرفی از سایر کارگروه‌ها) به متقاضی اقدام نماید.

ماده ۱۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای شرکت‌های مشمول ماده (۱۴۱) قانون تجارت (به موجب بخشنامه شماره ۹۵/۳۷۴۲۵۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ بانک مرکزی ج.ا.ا) با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و اخذ وثیقه خارج از طرح متعلق به شخص ثالث امکانپذیر می‌باشد.